

PROGRAM

ALTERNATIVA ZA HRVATSKU

I. Temelji opstanka i razvoja	1
Zdravstvo i javna medicina	2
Poljoprivreda i prehrambena sigurnost	3
Energetska neovisnost i tranzicija	4
Vodna opskrba i gospodarenje resursima	5
Obrana i sigurnost građana	6
Krizno upravljanje i civilna zaštita	7
Demografska obnova i podrška obiteljima	8
II. Infrastruktura i dostupnost	9
Prometna infrastruktura (željeznice, ceste, javni prijevoz)	10
Digitalna infrastruktura i internetska povezanost	11
Stambena politika i priuštivo stanovanje	12
Zaštita okoliša i klimatska prilagodba	13
Regionalni razvoj i ravnomjerni napredak	14
Lokalna samouprava i decentralizacija	15
III. Učinkovitost države i društvena pravda	16
Pravosuđe i vladavina prava	17
Borba protiv korupcije i transparentnost	18
Reforma javne uprave i birokracije	19
Porezni sustav i fiskalna odgovornost	20
Radnička prava i tržište rada	21
Sustav socijalne skrbi i inkluzija	22
IV. Budućnost i vrijednosti	23
Obrazovanje i znanstvena izvrsnost	24
Inovacije i tehnološki razvoj	25
Poduzetništvo i investicijska klima	26
Mladi i njihov ostanak u Hrvatskoj	27
Gradska participacija i demokratske vrijednosti	28
Kultura, baština i identitet	29
Vanjska politika i pozicija u EU/susjedstvu	30
ZAKLJUČAK	31

I. Temelji opstanka i razvoja

Zdravstvo i socijalna sigurnost

Cilj je izgradnja dostupnog i učinkovitog zdravstvenog sustava s jednakim standardom usluge za sve građane. Plan uključuje bolju dostupnost primarne skrbi, skraćivanje listi čekanja, jačanje hitne pomoći i modernizaciju opreme. Prioriteti su zadržavanje medicinskog kadra, razvoj prevencije i zdravstvene pismenosti, te transparentno upravljanje financijama. Posebna pozornost daje se javnom zdravstvu i ravnomjernoj pokrivenosti svih regija.

Poljoprivreda i resursi

Strategija predviđa jačanje domaće proizvodnje hrane, aktiviranje neiskorištenog zemljišta te podršku malim i srednjim proizvođačima. Naglasak je na modernizaciji proizvodnje, jačanju lokalnih lanaca opskrbe, edukaciji mladih i generacijskoj obnovi sela. Vodna politika uključuje obnovu infrastrukture, zaštitu izvora, smanjenje gubitaka u mreži, te edukaciju o racionalnom korištenju. Kroz transparentno upravljanje i suradnju s EU želi se osigurati dugoročna opskrba pitkom vodom.

Energetika i održivost

Cilj je energetska neovisnost putem diversifikacije izvora, razvoja obnovljivih tehnologija i povećanja energetske učinkovitosti. Plan uključuje modernizaciju mreže, uvođenje pametnih sustava i poticanje lokalne proizvodnje energije. Naglašava se pravedna tranzicija s pristupačnim cijenama za građane i tvrtke, te regionalna suradnja i transparentna regulacija tržišta. Održivo upravljanje resursima povezuje se s klimatskom prilagodbom i zaštitom okoliša.

Sigurnost i demografija

Obrambeni plan obuhvaća modernizaciju oružanih snaga, razvoj civilne i kibernetičke zaštite, jačanje policije i zaštitu kritične infrastrukture. Krizno upravljanje temelji se na koordiniranom sustavu prevencije, pravovremenom obavještavanju građana i brzom oporavku nakon nesreća. Demografska strategija uključuje finansijske potpore, stambene programe, bolju dostupnost vrtića, fleksibilne oblike rada i poticaje povratku iseljenih obitelji, s ciljem povećanja nataliteta i održivog rasta stanovništva.

Zdravstvo i javna medicina

Izgradnja dostupnog, učinkovitog i pravednog zdravstvenog sustava koji osigurava jednaku kvalitetu zdravstvene zaštite svim građanima - bez obzira na regiju, prihode ili status.

Dostupnost primarne zdravstvene zaštite

Mnogi krajevi imaju nedovoljan broj liječnika, što ograničava pristup osnovnoj zdravstvenoj skrbi i povećava opterećenje postojećih službi. Povećanje dostupnosti kroz bolje planiranje kadrova i ravnomjernu distribuciju usluga ključno je za zdravlje svih građana.

Skraćivanje listi čekanja i jačanje bolničkih kapaciteta

Dugi periodi čekanja ugrožavaju zdravlje građana i smanjuju povjerenje u sustav. Brza dijagnostika, učinkovito upravljanje hitnim slučajevima i povećanje bolničkih kapaciteta osobito u udaljenim područjima omogućuju pravovremenu i kvalitetnu skrb.

Modernizacija opreme i digitalizacija sustava

Zastarjela oprema i nedostatak digitalnih rješenja usporavaju pružanje usluga i povećavaju administrativno opterećenje. Ulaganja u suvremenu tehnologiju, električne kartone i digitalne platforme poboljšavaju učinkovitost i dostupnost zdravstvene skrbi.

Edukacija i zadržavanje medicinskog kadra

Odlazak zdravstvenih radnika u inozemstvo stvara kadrovsku prazninu. Potrebni su bolji uvjeti rada, sustavi nagrađivanja i dugoročna strategija za edukaciju, zapošljavanje i zadržavanje stručnjaka u zemlji.

Prevencija i transparentno upravljanje

Usmjerenje na prevenciju, javno zdravstvo i edukaciju građana dugoročno smanjuje broj kroničnih bolesti i rastereće sustav. Istovremeno, jasan nadzor nad trošenjem sredstava i upravljanjem bolnicama jača povjerenje i učinkovitost zdravstvene skrbi.

Poljoprivreda i prehrambena sigurnost

Osiguranje prehrambene neovisnosti kroz jačanje domaće poljoprivrede, pravednu podršku proizvođačima i održivo korištenje prirodnih resursa.

Povećanje domaće proizvodnje i sigurnost opskrbe

Povećanjem udjela domaće hrane u ukupnoj potrošnji jača se sigurnost i stabilnost opskrbe, osobito u kriznim situacijama. Paralelno, zaštita i aktivacija neiskorištenog poljoprivrednog zemljišta omogućuje da više površina bude dostupno lokalnim proizvođačima kroz poticaje i pravilnu reviziju korištenja.

Podrška malim i srednjim proizvođačima

Mali i srednji poljoprivrednici čine okosnicu ruralne ekonomije, ali se suočavaju s izazovima u pristupu tržištu, financijama i tehnologiji. Sustavna potpora, uključujući edukaciju, pristup suvremenim tehnologijama i moderne metode distribucije, omogućuje povećanje učinkovitosti, smanjenje troškova i bolju kontrolu kvalitete hrane.

Jačanje lokalnih prehrambenih lanaca

Povezivanje proizvođača i potrošača na lokalnoj razini skraćuje lance opskrbe, smanjuje cijene i povećava povjerenje u podrijetlo hrane. Promicanje lokalnih tržnica i suradnje unutar zajednica doprinosi otpornijem i održivijem prehrambenom sustavu.

Edukacija i motivacija mladih u poljoprivredi

Bez mladih nema dugoročne održivosti poljoprivrede. Potrebno je ulagati u obrazovanje, generacijsku obnovu i programe koji olakšavaju mladima pristup zemlji i potiču ih na rad u poljoprivredi.

Pravedna otkupna politika i razvoj ruralnih krajeva

Stabilan otkup i predvidljiv dohodak za proizvođače omogućuju sigurnost ulaganja i planiranja. Uz to, razvoj ruralnih krajeva u skladu s održivim razvojem uključuje ulaganja u infrastrukturu, obrazovanje, zdravstvenu skrb i dodatne djelatnosti poput seoskog turizma, čime sela postaju mjesta u kojima ljudi žele i mogu živjeti dugoročno.

Energetska neovisnost i tranzicija

Osigurati stabilnu, sigurnu i održivu opskrbu energijom, smanjiti ovisnost o uvozu fosilnih goriva te potaknuti razvoj obnovljivih i visokoučinkovitih energetski rješenja.

Diversifikacija i sigurnost opskrbe

Smanjenje rizika prekida opskrbe postiže se kombinacijom obnovljivih izvora (vjetar, sunce, biomasa uz primjenu modernih filtera), plina te prirodnog plina s terminala za ukapljeni plin (LNG). Paralelno, modernizacija elektroenergetske mreže i uvođenje „pametnih“ mreža i baterijskih skladišta omogućuje bržu redistribuciju i veću sigurnost u slučaju prekida.

Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori

Smanjenje potrošnje energije u zgradama, industriji i prometu kroz bolje izolacije i energetski učinkovite uređaje doprinosi održivosti. Razvoj vjetroelektrana, solarnih sustava i bioplinskih postrojenja, potican kroz prostorne planove i ciljane poticaje, osigurava da Hrvatska preuzme vodeću ulogu u regiji u području obnovljivih izvora energije.

Lokalna proizvodnja i mikro mreže

Omogućavanje domaćinstvima i zajednicama da proizvode i dijele vlastitu energiju smanjuje ovisnost o velikim centrima i povećava otpornost lokalnih zajednica.

Pravedna tranzicija i zaštita potrošača

Osiguravanje pristupačnih cijena energije za građane i poduzeća, uz programe potpore za socijalno ugrožene, doprinosi društvenoj ravnoteži i stabilnosti.

Regionalna suradnja i transparentnost tržišta

Povezanost s evropskim mrežama i susjednim državama povećava sigurnost opskrbe i omogućuje razmjenu viškova energije. Transparentno upravljanje i regulacija tržišta energije, uz jasna pravila, kontrolu troškova i javni nadzor, sprječava zloupotrebe i manipulacije cijenama.

Vodna opskrba i gospodarenje resursima

Osigurati siguran, jednakopravan i održiv pristup vodi te zaštititi vodne resurse kroz učinkovito upravljanje i obnovu infrastrukture.

Jamstvo dostupnosti i kvalitete vode

Obnoviti i proširiti sustave vodoopskrbe kako bi svako naselje imalo neprekidan pristup pitkoj vodi. Istovremeno, redovitim kontrolama i sanacijom onečišćenja rijeka, jezera i podzemnih voda osigurati trajnu kvalitetu vode, uz suradnju lokalnih zajednica.

Modernizacija vodovodnih i kanalizacijskih sustava

Ulagati u zamjenu starih cijevi, digitalni nadzor protoka i automatsko otkrivanje curenja kako bi se smanjili gubici. Nadograditi kanalizacijsku mrežu i izgraditi ili modernizirati procistače otpadnih voda radi zaštite okoliša i javnog zdravlja.

Transparentno upravljanje i lokalne inicijative

Definirati jasna pravila dodjele i nadzora koncesija, uesti javni registar korisnika i uvjeta iskorištanja, te podržati lokalne mikro mreže i inicijative za zajedničko upravljanje vodnim resursima.

Obrazovanje i međunarodna suradnja

Pokrenuti kampanje i obrazovne programe o racionalnom korištenju i ponovnoj uporabi vode. Iskoristiti EU fondove i prekogranične sporazume za zajedničku zaštitu, obnovu i upravljanje vodnim resursima.

Obrana i sigurnost građana

Osigurati cjeloviti sustav obrane i zaštite građana, koji objedinjuje vojnu, civilnu i kibernetičku sigurnost te jamči stabilnost i otpornost države.

Modernizacija vojske i opreme

Oružane snage opremit će se i tehnički ažurirati prema NATO standardima, uz kontinuirane vježbe i edukaciju vojnog osoblja kako bi se osigurala visoka operativna spremnost.

Civilna obrana i hitne intervencije

Razvijat će se sustavi civilne obrane za masovno uzbunjivanje, evakuaciju i brzo reagiranje u slučaju prirodnih i tehnoloških nesreća.

Kibernetička sigurnost i zaštita infrastructure

Uspostavit će se nacionalni CERT (Computer Emergency Response Team) za prevenciju i odgovor na cyber prijetnje, uz kontinuiranu obuku institucija. Istovremeno, kritična infrastruktura poput elektrana, vodovoda, prijenosnih mreža i transportnih čvorista bit će zaštićena od sabotaža i prirodnih prijetnji.

Međunarodna suradnja i interoperabilnost

Aktivno sudjelovanje u NATO i EU misijama, bilateralnim vježbama i razmjeni iskustava povećat će interoperabilnost i osnažiti nacionalnu sigurnost.

Policija, unutarnja sigurnost i protuterorizam

Policjske snage bit će opremljene i educirane za brzu reakciju na organizirani kriminal, korupciju i incidente javnog reda. Sustavi ranog upozorenja i programi prevencije radikalizacije omogućiće protuterorističke mjere i društvenu reintegraciju ugroženih skupina.

Transparentnost i uključivanje građana

Javna informiranost o rizicima i mjerama zaštite te poticanje sudjelovanja građana u lokalnim sigurnosnim inicijativama povećat će povjerenje i učinkovitost sigurnosnog sustava.

Krizno upravljanje i civilna zaštita

Izgraditi učinkovit, koordiniran i transparentan sustav za prevenciju, pripremu i odgovor na prirodne nesreće, tehnološke incidente i druge krize.

Jedinstveni okvir i koordinacija u krizama

Uspostavit će se jasan okvir za krizno upravljanje s definiranim ulogama i odgovornostima svih razina vlasti – državne, županijske i lokalne – te centralni operativni centar za koordinaciju intervencija. Planovi evakuacije i smještaja ugroženog stanovništva bit će pripremljeni i redovito ažurirani, uključujući rute, skloništa i privremene kapacitete.

Jačanje kapaciteta i suradnja resursa

Civilna zaštita će biti opremljena modernom tehnologijom, a vatrogasci, spašavatelji i volonteri redovito će sudjelovati u obuci i vježbama kako bi reakcija bila brza i učinkovita. Suradnja s privatnim i civilnim sektorom omogućit će logističku i stručnu podršku, uključujući lokalne organizacije i nevladine udruge.

Sustavi upozorenja i integracija klimatskih projekcija

Moderni sustavi pravovremenog upozorenja, poput SMS-a, aplikacija i sirena, osigurat će brzu informiranost građana o opasnostima. U planiranje kriznog upravljanja uključit će se scenariji ekstremnih vremenskih uvjeta i dugoročne klimatske promjene kako bi se procijenili rizici i unaprijedila otpornost zajednica.

Obnova, otpornost i transparentnost

Strategije za brzu sanaciju šteta obuhvaćat će finansijske potpore i psihosocijalnu pomoć pogodjenim građanima. Troškovi i učinkovitost svih mjera bit će javno praćeni i evaluirani kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost u kriznom upravljanju.

Demografska obnova i podrška obiteljima

Zaustaviti pad broja stanovnika Hrvatske i poboljšati demografske pokazatelje kroz sustavnu potporu obiteljima i povećanje nataliteta.

Finacijska i stambena podrška obiteljima

Uvest će se direktnе novčane potpore po djitetu i smanjenje poreznog opterećenja obiteljima s više djece. Mlade obitelji dobit će pristup subvencioniranim kreditima, stanovima u najmu s pravom otkupa te potporama za uređenje obiteljskih kuća. Također, poticat će se programi povratka Hrvata iz inozemstva kroz finacijske potpore, olakšice pri pokretanju poslovanja i stambene mjere.

Pristupačna i kvalitetna skrb za djecu

Proširit će se kapaciteti dječijih vrtića i programa produženog boravka u školama, osiguravajući kvalitetnu i dostupnu skrb za svako dijete. Razvijat će se lokalni centri za dnevnu skrb o djeci i starijima, uz fleksibilne radne uvjete koji omogućuju ravnotežu između poslovnog i obiteljskog života.

Fleksibilnost i podrška roditeljstvu

Poticat će se rad od kuće, skraćeno radno vrijeme i produženi te plaćeni roditeljski dopusti za oba roditelja. Edukativne kampanje i savjetovališta pružat će podršku mladim roditeljima u odgoju, prehrani i zdravlju djece, promičući odgovorno roditeljstvo i obiteljsku kulturu.

Koordinirana demografska strategija

Sve mjere bit će integrirane s politikama zdravstva, obrazovanja, stambene izgradnje i gospodarstva, kako bi se stvorio sveobuhvatan i održiv pristup demografskoj obnovi te dugoročno osnažila obitelj kao temelj društva.

II. Infrastruktura i dostupnost

Promet i digitalna povezanost

Plan predviđa obnovu željezničke mreže, modernizaciju cesta i jačanje sigurnosti prometa, uz potporu razvoju javnog prijevoza. Promicat će se uvođenje pametnih tehnologija i ekoloških vozila, uz poticaje uskladene s realnim mogućnostima građana i gospodarstva. Ključan je transparentan nadzor infrastrukturnih projekata i bolje povezivanje logističkih centara. Digitalna strategija osigurava širokopojasni internet u svim regijama, razvoj 5G mreža, „besplatne“ hotspot zone, digitalizaciju javnih usluga te jačanje kibernetičke sigurnosti i potpore inovatorima.

Stanovanje i okoliš

Stambena politika kombinira subvencionirane kredite, javni najam s pravom otkupa i poticaje za energetski učinkovite domove. Naglasak je na regulaciji najamnina, iskorištavanju neiskorištenih prostora i poticanju gradnje u slabije razvijenim područjima. Zaštita okoliša temelji se na nacionalnom planu prilagodbe klimatskim promjenama, razvoju zelene i plave infrastrukture, poticajima za održive prakse, smanjenju emisija i edukaciji javnosti. Upravljanje vodnim resursima provodi se uz klimatsku perspektivu i međunarodnu suradnju.

Regionalni razvoj i ravnoteža

Cilj je smanjiti razlike među regijama kroz infrastrukturne projekte, poticanje lokalnih investicija i razvoj specijaliziranih sektora. Predviđena je revitalizacija ruralnih i napuštenih područja te bolja koordinacija državnih, županijskih i lokalnih projekata. Učinkovitost mjera mjerit će se jasnim indikatorima poput zaposlenosti i BDP-a po stanovniku. Projekti uključuju prioritetno spajanje prometnih, energetskih i vodnih mreža u slabije razvijenim područjima, uz potporu poduzetnicima i lokalnim inicijativama.

Lokalna samouprava

Jačanje lokalne samouprave podrazumijeva jasnú podjelu ovlasti i financiranja, veću finansijsku autonomiju i unapređenje stručnih kapaciteta. Građansko sudjelovanje potiče se participativnim budžetiranjem, javnim forumima i digitalnim platformama. Transparentnost se osigurava objavom proračuna i troškova u realnom vremenu te mjerama protiv korupcije. Male zajednice dobivaju potporu kroz zajedničke usluge i administraciju, a uspješnost decentralizacije prati se prema zadovoljstvu građana i učinkovitosti projekata.

Prometna infrastruktura (željeznice, ceste, javni prijevoz)

Poboljšati postojeću infrastrukturu i prometne sustave s realnim planovima i jasnim prioritetima, u skladu s mogućnostima Hrvatske.

Modernizacija željezničke i cestovne infrastructure

Hitna sanacija i modernizacija željezničke mreže prioritet je zbog zastarjelosti većine pruga, niske brzine vlakova i slabije povezanosti. Fokus će biti na ulaganjima u ključne pravce, podizanju kvalitete usluge i povećanju sigurnosti. Paralelno, održavanje i rekonstrukcija cesta usmjereno je na smanjenje prometnih nesreća te omogućavanje sigurnog i ugodnog prijevoza za sve sudionike u prometu.

Razvoj javnog i održivog prijevoza

Lokalni i regionalni javni prijevoz zahtjeva modernizaciju i bolje povezivanje kroz održive modele financiranja i organizacije. Uvođenje pametnih tehnologija postupno će podržavati učinkovitost sustava, ali s naglaskom na temeljne infrastrukturne potrebe. Promicat će se ekološki prihvatljivi oblici prijevoza i realni poticaji za vozila s nižom emisijom štetnih plinova, uz ravnotežu između održivosti i praktičnih ograničenja tehnologije.

Transparentnost i učinkovitost projekata

Svi infrastrukturni projekti bit će pod jasnim nadzorom i praćeni kroz stroge standarde odgovornosti, kako bi se spriječile zloupotrebe i kašnjenja. Istovremeno, unapređenje logističkih centara i povezanost cestovnih i željezničkih terminala povećat će učinkovitost gospodarskih tokova, prilagođeno stvarnim potrebama tržišta i dugoročnoj održivosti.

Digitalna infrastruktura i internetska povezanost

Osigurati brzu, pouzdanu i široko dostupnu digitalnu mrežu kako bi građani i poduzeća imali jednake prilike u digitalnom dobu.

Pokretanje širokopojasnog interneta u cijeloj zemlji

Cilj je osigurati minimalne standarde brzine i kvalitete internetske povezanosti te pokriti svaku općinu, uključujući i ruralna područja. Poseban naglasak stavlja se na razvoj javnih besplatnih hotspot zona u školama, tržnicama, prometnim čvorишima i kulturnim centrima, kako bi građani imali pristup internetu na ključnim lokacijama.

Ulaganja u 5G i buduće mrežne tehnologije

Poticanjem partnerstva s telekom operaterima želi se ubrzati uvođenje 5G i novih mrežnih tehnologija, pri čemu se strogo poštuju sigurnosni i tehnički standardi. Finansijski poticaji i subvencije, uključujući sredstva iz EU fondova, omogućavaju smanjenje troškova izgradnje infrastrukture, posebno u područjima koja su manje atraktivna za privatne investitore.

Digitalizacija javnih usluga i kibernetička sigurnost

Razvoj platforme e-Građani omogućuje smanjenje fizičkih odlazaka u upravne službe i poboljšava korisničko iskustvo digitalnih usluga. Istovremeno, uvode se standardi zaštite podataka i redovite provjere sigurnosti kako bi se spriječile prijetnje i zlonamerni napadi.

Podrška inovacijama i lokalnim startupovima

Kreiranje inkubatora, tehnoloških parkova i pristup brzim mrežama s mentorstvom stručnjaka potiče razvoj lokalnih inovatora i startup zajednica, jačajući tehnološki potencijal i konkurentnost Hrvatske.

Transparentno praćenje napretka

Redovito objavljivanje izvješća o pokrivenosti, investicijama i planiranim projektima, uključujući rokove i finansijske detalje, omogućava javnosti uvid u provedbu strategije i jamči odgovornost u realizaciji digitalne transformacije.

Stambena politika i priuštivo stanovanje

Omogućiti dostupno stanovanje za sve društvene skupine kroz mješavinu poticaja, regulacija i javnih programa, uz dugoročnu stabilnost tržišta nekretnina.

Subvencionirani stambeni krediti i garancije za mlade obitelji

Državni programi omogućuju povoljnije uvjete kreditiranja i manju učešće pri kupnji prvog stana, čime se mladim obiteljima olakšava ulazak u vlasništvo. Uz to, potiče se gradnja i obnova niskoenergetskih i pasivnih kuća kroz nepovratne potpore i porezne olakšice, kako bi stanovanje bilo pristupačno i energetski učinkovito.

Javni najam s pravom otkupa i zaštita stanara

Lokalne samouprave grade stanove koji se iznajmjuju po tržišnoj, ali povoljnijoj cijeni, uz mogućnost otkupa nakon određenog roka. Istovremeno, uvode se mjere za regulaciju najamnina i jačanje prava najmoprimaca kroz minimalne standarde opremljenosti i zaštitu od neosnovanih iseljenja.

Iskorištavanje napuštenih i neiskorištenih prostora

Prazni javni i industrijski objekti pretvaraju se u stambene jedinice ili društveno-stambene projekte, čime se povećava dostupnost stanova i revitaliziraju postojeći prostori.

Poticaji za gradnju u slabije razvijenim područjima

Smanjenje komunalnih naknada i drugih davanja za investitore koji grade u ruralnim i otočnim područjima potiče razvoj lokalnih zajednica i uravnotežuje demografske prilike.

Suradnja s privatnim sektorom i transparentno praćenje učinka

Kroz jasne PPP modele država i investitori dijele rizik i troškove, uz definirane rokove i standarde kvalitete. Uspješnost programa redovito se evaluira kroz objavljivanje statistika o izgrađenim i obnovljenim stanovima, troškovima i korisnicima, kako bi javnost imala uvid u rezultate.

Zaštita okoliša i klimatska prilagodba

Smanjiti razvojne razlike između hrvatskih regija kroz ciljana ulaganja, poticanje lokalnih inicijativa i bolju koordinaciju državnih i županijskih projekata.

Ciljni infrastrukturni projekti u slabije razvijenim područjima

Prioritetno dovršiti prometne, vodne i energetske veze u kontinentalnim i otočnim regijama kako bi se povećala njihova gospodarska privlačnost.

Programi poticaja za lokalne investitore

Smanjenje administrativnih prepreka, komunalnih naknada i davanja za tvrtke koje otvaraju pogone ili usluge u manje razvijenim županijama.

Razvoj lokalnih klastera i specijaliziranih sektora

Podrška regijama da se specijaliziraju za određene djelatnosti (npr. agroturizam, drvna industrija, IT zona) i povežu s tržištema.

Poticaji za revitalizaciju ruralnih i napuštenih područja

Financijska i tehnička pomoć za obnove starih industrijskih kompleksa, kulturnih spomenika i zapuštenih naselja.

Mehanizmi suradnje između državnih, županijskih i lokalnih vlasti

Uspostaviti koordinacijske timove za projektno planiranje i praćenje, sa zajedničkim fondovima i odgovornostima.

Praćenje i evaluacija učinka regionalnih mjera

Jasni indikatori (BDP po stanovniku, stopa zaposlenosti, demografski pokazatelji) i redovni izvještaji o napretku.

Regionalni razvoj i ravnomjerni napredak

Smanjiti negativne učinke klimatskih promjena i zaštititi prirodna bogatstva Hrvatske kroz preventivne mjere, zelenu infrastrukturu i prilagodbu sektora.

Planiranje i prilagodba klimatskim rizicima

Procjena rizika od poplava, suša i ekstremnih temperatura te implementacija mjera za smanjenje ranjivosti ključnih sektora, uključujući poljoprivredu, vodne resurse i turizam, osigurava dugoročnu otpornost zemlje.

Razvoj zelene i plave infrastructure

Ulaganja u šume, močvare i priobalne bujice prirodno apsorbiraju vodu, smanjuju eroziju tla i povećavaju bioraznolikost, čime se štite ekosustavi i smanjuje utjecaj klimatskih ekstremnih događaja.

Ekološki prihvatljive prakse u gospodarstvu

Subvencije i poticaji za poljoprivrednike i industriju koji primjenjuju održive metode, recikliranje i kružne tokove materijala potiču zeleno gospodarstvo i smanjuju negativan utjecaj na okoliš.

Smanjenje emisija i upravljanje resursima

Postavljanje ciljeva za industriju, promet i energetiku uz monitoring i finansijske kazne, te fleksibilno upravljanje vodnim resursima kroz akumulacije, navodnjavanje i suhozide smanjuje štetne posljedice klimatskih promjena.

Edukacija, suradnja i međunarodne inicijative

Kampanje za javnost, uključivanje škola i lokalnih zajednica, te projekti u suradnji s EU i susjednim državama jačaju svijest o klimatskim promjenama i omogućuju zajedničku zaštitu okoliša.

Lokalna samouprava i decentralizacija

Ojačati kapacitete jedinica lokalne samouprave i prenijeti dio ovlasti i finansijskih sredstava bliže građanima kako bi se brže i učinkovitije rješavali lokalni problemi.

Jasan okvir nadležnosti i financiranja

Precizno definiranje koje usluge i projekti pripadaju općinama, gradovima i županijama te osiguranje proporcionalne raspodjele poreznih prihoda jača učinkovitost i odgovornost lokalne samouprave.

Povećanje finansijske autonomije

Omogućavanje zadržavanja dijela lokalnih poreza, poput komunalne naknade i poreza na nekretnine, osigurava da općine i gradovi mogu ulagati u vlastite projekte i prioritetne potrebe zajednice.

Unapređenje upravljačkih kapaciteta

Obuke za lokalne dužnosnike, digitalizacija administrativnih postupaka i stručna pomoć pri pripremi EU projekata povećavaju profesionalnost i učinkovitost lokalnih vlasti.

Sudjelovanje građana i transparentnost

Participativno budžetiranje, javni forumi, digitalne platforme i objava proračuna u realnom vremenu omogućuju građanima da prate trošenje sredstava i aktivno sudjeluju u razvoju lokalne zajednice.

Podrška manjim zajednicama i praćenje rezultata

Zajedničke komunalne i administrativne službe smanjuju troškove malih općina, dok indikatori zadovoljstva građana i redovni izvještaji omogućuju praćenje uspješnosti decentralizacije i stalno unapređenje usluga.

III. Učinkovitost države i društvena pravda

Pravo i antikorupcija

Cilj je osigurati neovisne i učinkovite sudove s transparentnim procedurama i smanjenim sudskim zastojima kroz digitalizaciju. Posebno se ističe pristup pravdi za najranjivije i zaštita od političkih pritisaka. Paralelno, jača se neovisno tijelo za borbu protiv korupcije s mehanizmima zaštite zviždača, obveznom objavom javnih ugovora i sigurnim kanalima za prijavu zloupotreba, čime se podiže transparentnost i povjerenje javnosti.

Javna uprava i porezi

Planira se pojednostavljenje administrativnih procesa uvođenjem jedinstvenih digitalnih platformi i smanjenjem papirologije. Standardizacija procedura i kontinuirana edukacija službenika povećavaju efikasnost i korisničku podršku. Fiskalna politika naglašava pojednostavljenje poreznih stopa, digitalizaciju prijava i borbu protiv sive ekonomije, uz transparentno praćenje javnih financija i uravnotežen proračun.

Rad i socijalna skrb

Nastroji se uspostaviti fleksibilno i sigurno tržište rada koje štiti prava radnika, potiče zapošljavanje mlađih i dugotrajno nezaposlenih te prilagođava zakonodavstvo novim oblicima rada. Socijalni dijalog i praćenje tržišnih trendova ključni su za prilagodbu vještina budućnosti, dok se socijalna skrb fokusira na inkluziju ranjivih skupina, integrirane naknade i razvoj usluga kućne skrbi.

Digitalizacija i transparentnost

Sve politike teže digitalizaciji – od e-sudskih sustava i elektroničkog podnošenja zahtjeva do digitalnih platformi za praćenje javnih projekata i financija. Povećava se dostupnost usluga građanima kroz mrežu korisničkih centara, anonimne kanale za prijave i online praćenje prava, uz redovitu evaluaciju i prilagodbu na temelju povratnih informacija.

Pravosuđe i vladavina prava

Ojačati neovisnost i učinkovitost sudova te osigurati poštivanje zakona u svim granama vlasti, čime se gradi povjerenje građana i investitora.

Jamstvo neovisnosti sudaca i tužitelja

Uvesti transparentne procedure imenovanja, napredovanja i razrješenja, uz zaštitu od političkih pritisaka.

Smanjenje sudske zastoja

Digitalizacijom predmeta, uniformnim rokovima i poticanjem alternativnog rješavanja sporova (medijacija, arbitraža) ubrzati proces.

Poboljšanje kvalitete i dosljednosti sudske prakse

Uvođenje stalnih edukacija za sudske kader, standardizacija pravnih mišljenja i sustav vertikalne kontrole presuda.

Pristup pravdi za sve građane

Jačanje besplatne pravne pomoći i centara za podršku žrtvama, kako bi si najranjiviji slojevi mogli priuštiti zaštitu svojih prava.

Transparentnost u radu pravosuđa

Objava sudske odluke, finansijskih izvještaja i statistika o predmetima javno, uz poštivanje privatnosti uključenih strana.

Digitalni sudovi i e-sudski sustav

Uvođenje elektroničkog podnošenja tužbi, zakazivanja ročišta i praćenja tijeka predmeta putem portala za građane.

Borba protiv korupcije i transparentnost

Smanjiti koruptivne prakse na svim razinama vlasti i javnog sektora te uvesti trajne mehanizme otvorenosti podataka za građane.

Neovisno tijelo za borbu protiv korupcije

Ojačati Agenciju za sprječavanje korupcije uz širenje ovlasti, stabilno financiranje i mehanizme za zaštitu zviždača.

Obvezna objava javnih ugovora i natječaja

Svi državni, županijski i lokalni natječaji moraju biti dostupni online, s detaljima o ponuditeljima, cijenama i rokovima.

Elektronička evidencija imovine i darovanja

Redovito ažuriranje i javno objavljivanje imovinskih kartica dužnosnika, uz stroge kazne za netočne prijave.

Uvođenje anonimnih kanala za prijavu korupcije

Sigurni digitalni i fizički kanali putem kojih građani i zaposlenici mogu prijaviti zloupotrebe bez straha od odmazde.

Javni nadzor i sudjelovanje građana

Razvoj platformi za praćenje provedbe projekata i proračuna, uz mogućnost komentiranja i prijedloga građana.

Redovna revizija ključnih institucija

Financijske i operativne revizije ministarstava, agencija i javnih poduzeća, s objavom rezultata i planom mjera za ispravak nepravilnosti.

Reforma javne uprave i birokracije

Pojednostaviti administrativne postupke, ubrzati izdavanje dozvola i smanjiti opterećenje građana i poduzeća prekomjernom papirologijom.

Jedinstveni digitalni ured (one-stop shop)

Centralizirati usluge javne uprave kroz jedinstvenu platformu za elektroničko rješavanje svih upravnih zahtjeva.

Minimalizacija broja potrebnih dokumenata

Preispitati zahtjeve za papirnatom dokumentacijom i maksimalno koristiti razmjenu podataka između službi umjesto ponovnog pribavljanja.

Standardizacija procedura i rokova

Definirati jasne, zakonski propisane rokove za rješavanje zahtjeva uz periodične kontrole poštivanja.

Digitalna pismenost i obuka zaposlenika

Ulagati u kontinuiranu edukaciju službenika kako bi pravilno koristili digitalne alate i pristupali građanima online.

Mreža korisničkih centara i savjetovališta

Održavati fizičke i virtualne centre podrške građanima za pomoć pri elektroničkim i administrativnim postupcima.

Praćenje učinkovitosti i zadovoljstva korisnika

Redovito prikupljati povratne informacije, vrijeme rješavanja i broj ponovnih pritužbi, s javno objavljenim rezultatima.

Porezni sustav i fiskalna odgovornost

Uspostaviti stabilan, pravedan i transparentan porezni okvir koji potiče investicije, rad i fiskalnu disciplinu uz smanjenje izbjegavanja plaćanja poreza.

Pojednostavljenje poreznih stopa

Smanjiti broj različitih stopa poreza na dohodak i dobit, uz jasne pragove i minimalne olakšice za najranjivije.

Automatizirani sustavi za prijavu i naplatu poreza

Poticati korištenje digitalnih rješenja za mjesечne i godišnje izvještaje kako bi se smanjile pogreške i kašnjenja.

Borba protiv sive ekonomije i utaje

Pojačati inspekcije, uvesti anonimne prijave i primijeniti stroge kazne za porezne prekršitelje.

Fiskalni okvir s kontroliranim proračunskim deficitom

Uvesti zakonska ograničenja zaduživanja i pravila za uravnoteženje temeljnih rashoda prema prihodima.

Transparentno praćenje javnih financija

Online portal s proračunskim podacima, izdacima i projektima, uz vizualizacije i redovita ažuriranja.

Suradnja s lokalnom i regionalnom razinom

Jasna pravila dijeljenja prihoda između države i jedinica lokalne samouprave, uz poticanje učinkovitog upravljanja vlastitim sredstvima.

Radnička prava i tržište rada

Izgraditi fleksibilno, sigurno i inkluzivno tržište rada koje štiti prava radnika, potiče zapošljavanje i prilagodbu novim ekonomskim izazovima.

Modernizacija radnog zakonodavstva

Prilagoditi Zakone o radu digitalnom dobu, fleksibilnim oblicima rada i novim sektorima (platformska ekonomija).

Zaštita radnih prava i sigurnost na radu

Strože inspekcije, preventivni programi i edukacija za poslodavce i radnike o sigurnim radnim uvjetima.

Poticanje zapošljavanja mladih i dugotrajno nezaposlenih

Poticaji za zapošljavanje, stručne prakse i programi prekvalifikacije prilagođeni potrebama tržišta.

Ravnoteža između fleksibilnosti i socijalne sigurnosti

Usklađivanje privremenih i ugovornih oblika rada s pravom na mirovinu, zdravstveno osiguranje i naknade.

Razvoj socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja

Jačanje uloge sindikata i radničkih vijeća kako bi se osigurala prava i glas radnika u pregovorima.

Praćenje tržišnih trendova i vještina budućnosti

Nacionalna platforma za analizu i prognozu potreba radne snage te prilagodbu obrazovnih programa.

Sustav socijalne skrbi i inkluzija

Izgraditi učinkovit i pravedan sustav socijalne zaštite koji uključuje sve ranjive skupine i potiče društvenu koheziju.

Jedinstveni sustav socijalnih naknada

Integracija naknada za nezaposlene, obiteljske i dječje doplatke u jedinstvenu digitalnu platformu omogućuje transparentno korištenje sredstava i lakši pristup za građane.

Ciljane mjere za ranjive skupine

Programi podrške za osobe s invaliditetom, izbjeglice, beskućnike i druge ugrožene grupe osiguravaju da lokalne zajednice aktivno sudjeluju u pružanju pomoći.

Razvoj lokalnih socijalnih usluga

Ulaganja u kućnu skrb, mobilne timove i dnevne centre potiču neovisno življenje starijih i osoba s poteškoćama, te jačaju dostupnost pomoći u svakodnevnom životu.

Prevencija siromaštva i poticanje zapošljavanja

Rana identifikacija rizičnih obitelji i djece, zajedno s podrškom socijalnom poduzetništvu i inkluzivnim programima zapošljavanja, smanjuje siromaštvo i povećava socijalnu uključenost.

Digitalizacija i evaluacija politika

Jednostavan online pristup prijavama i praćenju prava korisnika, uz redovito praćenje učinkovitosti i prilagodbu politika, osigurava da sustav ostaje relevantan i učinkovit.

IV. Budućnost i vrijednosti

Obrazovanje i znanstvena izvrsnost

Cilj je stvoriti obrazovni sustav visokih standarda koji potiče inovativnost, istraživanje i cjeloživotno učenje, povezano s osnovnim, srednjim i visokim obrazovanjem. Uvest će se praktična nastava, fleksibilni programi i izborni predmeti prema interesima učenika i studenata. Nastavnici će se osnažiti kontinuiranim edukacijama, a školski i sveučilišni prostori modernizirati u skladu s novim tehnologijama. Posebna pažnja bit će posvećena razvoju karijernih centara i mreži podrške povezanoj s gospodarstvom.

Inovacije i tehnološki razvoj

Poticat će se razvoj novih tehnologija i inovativnih rješenja kroz nacionalni inovacijski fond i tehnološke parkove. Akademска zajednica i industrija surađivat će na razvoju prototipova i komercijalizaciji inovacija, uz učinkovite mehanizme zaštite intelektualnog vlasništva. Digitalna transformacija javnog i privatnog sektora bit će ključni fokus, a međunarodna partnerstva olakšat će prijenos tehnologija i znanja.

Poduzetništvo i mladi

Pojednostaviti će se proces pokretanja i vođenja poduzeća digitalizacijom procedura i poreznim poticajima za startupe i mala poduzeća. Mladi će dobiti podršku kroz stipendije s obvezom povratka, poticaje za samozapošljavanje, mentorstvo i razvoj startup zajednica. Razvijat će se kulturni i sportski centri za mlade, kao i platforme za njihovo uključivanje u političke i društvene procese, čime se stvara poticajno okruženje za njihov ostanak i razvoj u zemlji.

Demokracija, kultura i diplomacija

Jačat će se građanska participacija kroz participativni proračun, otvorene podatke i digitalne platforme za javno savjetovanje. Obrazovanje o demokraciji i ljudskim pravima postat će sastavni dio kurikuluma, a civilno društvo dobit će veću podršku. Istovremeno, očuvat će se kulturna baština digitalizacijom i poticajima suvremenoj umjetnosti, dok će vanjska politika biti usmjerena na jačanje međunarodne suradnje, diplomatskih mreža i stabilnosti u regiji i EU.

Obrazovanje i znanstvena izvrsnost

Stvoriti obrazovni sustav visokih standarda koji potiče inovativnost, istraživanje i cjeloživotno učenje, uz snažnu povezanost između osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja.

Praktična i interaktivna nastava

Više projekata, timskih zadataka i terenskih istraživanja zamjenjuju isključivo frontalnu nastavu, čime se učenici i studenti aktivno uključuju u proces učenja.

Fleksibilni programi i izborni predmeti

Omogućava se biranje dubinskih smjerova i kombiniranje općih i strukovnih modula prema osobnim interesima, što potiče individualni razvoj i motivaciju.

Integracija istraživanja i suradnja s međunarodnim centrima

Sudjelovanje na znanstvenim projektima, natjecanjima i razmjena s globalnim institucijama pruža iskustvo praktičnog istraživanja i povezivanje s međunarodnim standardima izvrsnosti.

Osnajivanje nastavnika kao mentora

Kontinuirane edukacije, modeli praćenja učinka i poticaji za pedagošku inovaciju osiguravaju kvalitetu nastave i podršku studentima kroz mentorski pristup.

Modernizacija školskih i sveučilišnih prostora

Laboratorijski, makerspace radionice i digitalne knjižnice stvaraju poticaj za kreativnost i istraživanje, uz mrežu karijernih centara i podrške za praksu i stipendiranje.

Inovacije i tehnološki razvoj

Poticati razvoj novih tehnologija i istraživačko-inovativnih rješenja koja će biti konkurentna na globalnom tržištu te pridonijeti društvenom napretku.

Nacionalni inovacijski fond

Sufinanciranje rizičnih istraživačko-razvojnih projekata i rani start-up grantovi omogućuju brži razvoj novih tehnologija i potiču poduzetnički duh u Hrvatskoj.

Tehnološki parkovi i inkubatori

Prostori opremljeni za razvoj prototipova i testiranje, uz mentorsku podršku, stvaraju okruženje u kojem inovacije mogu brzo rasti i prelaziti iz ideje u proizvod.

Suradnja akademske zajednice i industrije

Programi zajedničkih istraživačkih hubova i praktičnih demonstracija prototipova povezuju znanstvena istraživanja s potrebama tržišta, čime se ubrzava komercijalizacija inovacija.

Zaštita intelektualnog vlasništva

Jednostavni mehanizmi patentiranja i pravna pomoć inovatorima osiguravaju da nove ideje i rješenja budu sigurno zaštićene i spremne za tržište.

Digitalna transformacija i međunarodna partnerstva

Uvođenje umjetne inteligencije, IoT rješenja i napredne analitike u javnom i privatnom sektoru, uz sudjelovanje u međunarodnim mrežama i programima razmjene tehnologija, ubrzava usvajanje novih znanja i tehnologija.

Poduzetništvo i investicijska klima

Napraviti jasne, jednostavne i predvidljive uvjete za pokretanje i rast poduzeća te privući domaće i strane investitore kroz stabilan regulatorni okvir.

Jednostavan početak poslovanja

Digitalizirani postupci registracije, licenciranja i otvaranja računa unutar jednog dana.

Porezni poticaji za start-upe i mala poduzeća

Privremeno smanjenje stope poreza na dobit i oslobođanje od doprinosu u prvim godinama.

Finacijska i savjetodavna podrška

Jedinstveni centri za besplatne konzultacije, mentorstvo i pomoć pri pristupu kreditima ili investicijama.

Zaštita investitora i predviđiv pravni okvir

Stabilni zakonodavni uvjeti, jasna pravila o radu, otkazima i zaštiti dioničara.

Poticaji za društveno odgovorno poslovanje

Programi certificiranja i poticaji za tvrtke koje ulažu u zajednicu, ekologiju i radničke uvjete.

Planirana promocija poduzetništva

Nacionalni dani gospodarstva, sajmovi i natjecanja za najbolja rješenja, uz medijsku potporu.

Mladi i njihov ostanak u Hrvatskoj

Stvoriti uvjete u kojima mladi vide perspektivu ostanka i napretka u domovini, uklanjajući ključne razloge za iseljavanje.

Stipendije i obveza rada

Finansijska podrška studentima i mladim stručnjacima s obvezom rada određeni broj godina u zemlji osigurava da obrazovana mladost ostaje u Hrvatskoj i doprinosi razvoju lokalne zajednice.

Karijerne staze i podrška prvom zaposlenju

Poticaji, grantovi i stažiranje mladima olakšavaju ulazak na tržiste rada, osiguravajući prve prilike s minimalnim pragom sigurnosti i potičući profesionalni razvoj.

Samozapošljavanje i inovacije mlađih

Mikro-krediti, coworking prostori i mentorstvo stvaraju okvir za pokretanje startupa i inovativnih projekata te potiču poduzetnički duh među mlađima.

Kulturni i sportski centri za mlade

Prostori za neformalno obrazovanje, kreativni rad i druženje uz podršku lokalnih vlasti omogućuju mlađima da razvijaju svoje talente i socijalne vještine.

Uključenost mlađih u društvo i međunarodnu suradnju

Savjetodavni odbori, platforme za participaciju i programi razmjene povezuju mlađe s lokalnim i globalnim zajednicama, jačajući njihovu ulogu u donošenju odluka i međunarodnim projektima.

Građanska participacija i demokratske vrijednosti

Ojačati kulturu aktivnog građanstva i transparentne demokracije kroz pristupe koji potiču odgovornost, dijalog i zajedničko donošenje odluka.

Participativni proračun i javne rasprave

Građani odlučuju o dijelu lokalnog budžeta, dok se projekti predlažu i glasaju javno, čime se osnažuje neposredno sudjelovanje u odlučivanju.

Otvoreni podaci i pristup informacijama

Cijela javna administracija dostupna je preko mjesnog portala s jasnom navigacijom i mehanizmima za povratne informacije, što povećava transparentnost.

Digitalna demokracija i ankete u stvarnom vremenu

Platforme za online savjetovanja, referendume i prikupljanje prijedloga omogućuju građanima da pravno obvezujuće utječu na donošenje odluka.

Obrazovanje o demokraciji i podrška civilnom društvu

Kurikularni i neformalni programi u školama podižu svijest o institucijama, pravima i obvezama građana, dok prostori, finansijske potpore i jednostavnii postupci registracije jačaju udruge i inicijative.

Mehanizmi kontrole i odgovornosti vlasti

Odbori za nadzor i reviziju, s pravom građana da pokreću istrage i javne sjednice, osiguravaju odgovornost vlasti i povjerenje u sustav.

Kultura, baština i identitet

Očuvati i promicati kulturnu i povijesnu baštinu te podržati suvremen umjetnički izričaj kao temelj nacionalnog identiteta i društvene kohezije.

Digitalizacija i zaštita kulturnih dobara

Inventarizacija, restauracija i digitalni arhivi muzeja, spomenika i arhiva osiguravaju dugoročno očuvanje kulturne baštine i olakšavaju pristup građanima.

Poticaji za suvremenu umjetnost i kreativne industrije

Grantovi, rezidencijalni programi i sajmovi podržavaju umjetnike, dizajnere i pokretače kulturnih projekata, potičući inovativnost i razvoj kreativnog sektora.

Razvoj kulturnog turizma

Tematske rute, festivali i lokalne manifestacije povezuju baštinu s lokalnim gospodarstvom, stvarajući nove prilike za ekonomski rast i promicanje identiteta zajednica.

Uključivanje mladih i lokalnih zajednica

Edukativni programi, radionice i volontiranje omogućuju aktivno sudjelovanje u očuvanju i prezentaciji kulturnih dobara, jačajući lokalnu povezanost i svijest o vrijednostima baštine.

Međunarodna suradnja i transparentno financiranje

Razmjena umjetnika i izložbi, suradnja s kulturnim institucijama te jasni natječaji i izvještaji o dodjeli sredstava povećavaju međunarodnu prepoznatljivost i osiguravaju odgovorno korištenje resursa.

Vanjska politika i pozicija u EU/susjedstvu

Definirati proaktivnu i dosljednu vanjsku politiku koja štiti nacionalne interese, jača suradnju s partnerima i aktivno sudjeluje u regionalnim i europskim inicijativama.

Jasni strateški prioriteti i diplomatska mreža

Definirati ključna područja poput energetike, prometa, sigurnosti i gospodarstva te ih dosljedno doprinijeti na bilateralnoj i multilateralnoj razini. Otvaranje novih predstavništava u strateškim zemljama i jačanje kapaciteta postojećih omogućuje učinkovitiju diplomaciju i bolju zaštitu nacionalnih interesa.

Aktivno sudjelovanje u europskim projektima

Ulaganje u zajedničke infrastrukture, sigurnosne mehanizme i istraživačke mreže doprinosi razvoju domaćeg gospodarstva. Sudjelovanje u EU projektima jača konkurentnost i omogućuje pristup inovacijama i finansijskim resursima.

Podrška stabilnosti u susjedstvu

Inicijative za dobrosusjedske odnose, regionalne razvojne projekte i rješavanje otvorenih pitanja iz prošlosti doprinose sigurnosti i suradnji u regiji. Dugoročna stabilnost susjedstva ključna je za mir, trgovinu i investicije.

Politika otvorene trgovine uz zaštitu domaćih interesa

Ugovori koji otvaraju tržišta istovremeno osiguravaju modele zaštite ključnih sektora poput poljoprivrede i industrije. Cilj je omogućiti rast izvoza, ali očuvati konkurentnost i sigurnost domaće proizvodnje.

Kultura dijaloga, javna diplomacija i krizni odgovori

Promicanje hrvatske kulture i jezika putem medija, obrazovanja i međunarodnih manifestacija jača prepoznatljivost zemlje u svijetu. Uvođenje mehanizama brzog odgovora na geopolitičke krize i usklađivanje sa sankcijama EU-a štiti nacionalne interese i osigurava fleksibilnost u međunarodnoj politici.

ZAKLJUČAK

U 21. stoljeću moderna država mora svojim građanima pružiti sigurnost, kvalitetu života i priliku za napredak. To znači zdravstveni sustav koji svakome omogućuje jednaku dostupnost i kvalitetu skrbi, s modernom opremom i dovoljnim brojem liječnika, u kojem je briga o zdravlju građana kontinuirana i sustavna, a ne slučajna ili ograničena na hitne intervencije. Također, to znači društvo koje svojim građanima osigurava podršku i zaštitu, koje jača obitelji, potiče povratak onih koji su morali napustiti domovinu i stvara uvjete u kojima se svatko može razvijati i graditi budućnost u vlastitoj zemlji, bez potrebe da traži prilike izvan svojih granica.

Održivi razvoj i moderna infrastruktura nisu luksuz, nego nužnost za zemlju koja želi biti konkurentna i otporna. Hrvatska mora ulagati u vlastitu proizvodnju hrane, čuvati vodne resurse i razvijati obnovljive izvore energije, pritom vodeći računa o pravednoj tranziciji i zaštiti okoliša. Prometnice, digitalna povezanost i stanovanje moraju biti planirani tako da olakšaju život građanima, potaknu gospodarstvo i smanje regionalne razlike. Uprava mora biti jednostavna i pravedna, oslobođena nepotrebne birokracije i korupcije, a tržište rada fleksibilno, ali uz sigurnost i dostojanstvo radnika.

Na temelju tih vrijednosti gradimo društvo koje ulaže u obrazovanje, znanstvena istraživanja i inovacije, te mladima pruža stvarne prilike da razvijaju svoje sposobnosti i ostanu stvarati ovdje. Demokracija i aktivno sudjelovanje građana u odlučivanju, promicanje kulture i očuvanje baštine kao temelja našeg identiteta te angažirana uloga Hrvatske u međunarodnoj zajednici ključni su za društvo koje želi napredovati i rasti. Ovaj program stoga ne predstavlja samo niz mjera i projekata, već ambicioznu viziju Hrvatske kakvu zaslužujemo, države koja u 21. stoljeću uspješno štiti svoje ljudе, pametno koristi svoje resurse i gradi budućnost temeljenu na znanju, solidarnosti i društvenoj odgovornosti.

Alternativa za Hrvatsku
azhr.hr | 18. kolovoza 2025.